

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Jezyki obce i jezyk obcy zawodowy

**Wymagania edukacyjne, warunki oceniania osiągnięć edukacyjnych i klasyfikacji uczniów
Technikum nr 4 w ZSE im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie**

Wykaz aktów prawnych i dokumentów

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r., poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. z 2012 r., poz. 184)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. z 2017 r., poz. 860)
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 373)
- Realizowane w szkole programy nauczania języków obcych oraz programy nauczania dla poszczególnych zawodów
- Statut Technikum nr 4 w Zespole Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie
- Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły

I. Przedmiotowe cele oceniania

- bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań,
- uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie,
- wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny,
- ukierunkowanie samodzielnej pracy ucznia,
- doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela,
- podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie stopnia opanowania przez ucznia materiału przewidzianego programem nauczania w stosunku do standardów egzaminacyjnych,
- przygotowanie ucznia do praktycznego wykorzystania języka obcego w warunkach pozaszkolnych.

II. Wymagania edukacyjne

Wymagania edukacyjne zawarte są w podstawie programowej i realizowanych w szkole programach nauczania z poszczególnych języków obcych oraz poszczególnych zawodów.

III. Osiągnięcia podlegające sprawdzaniu i ocenianiu

SPRAWNOŚCI JĘZYKOWE

Sluchanie

Uczniowie potrafią:

- wyselekcjonować, zidentyfikować, i zrozumieć potrzebne informacje z dłuższego tekstu
- zrozumieć polecenia nauczyciela
- zrozumieć proste sytuacje komunikacyjne, w tym intencje rozmówcy
- zrozumieć autentyczne przekazy słowne, takie jak: wywiady, rozmowy, nagrania na automatyczną sekretarkę, zapowiedzi, wiadomości, relacje, sprawozdania, ogłoszenia itp. w celu: określenia głównej myśli tekstu, stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje.

Mówienie

Uczniowie potrafią:

- podejmować role w procesie komunikacyjnym w typowych sytuacjach życia codziennego,
- opisywać ludzi, miejsca i przedmioty
- formułować kilkuzdaniową wypowiedź o sobie, swoim otoczeniu, kraju, regionie
- uzyskiwać i udzielać informacji w typowych sytuacjach życia codziennego
- inicjować i podtrzymywać prostą rozmowę dotyczącą typowych sytuacji życia codziennego
- stosować struktury leksykalno-gramatyczne z zachowaniem zasad wymowy i intonacji w stopniu zapewniającym zrozumienie wypowiedzi.

Czytanie

Uczniowie potrafią:

- czytać bez użycia słownika w celu: określenia głównej myśli prostego tekstu, nawet dla nich częściowo niezrozumiałego,
- czytać prosty tekst częściowo dla siebie niezrozumiały w celu wskazania i wyselekcjonowania informacji
- zrozumieć różnego rodzaju powszechnie spotykane dokumenty, np.: rozkłady jazdy, ogłoszenia, reklamy, menu, listy, instrukcje.

Pisanie

Uczniowie potrafią:

- wypełnić formularze różnych typów
- napisać tekst użytkowy, np.: ogłoszenie, zaproszenie, podanie, curriculum vitae, list formalny, wiadomość, list prywatny, wpis na blogu (a także rozprawkę i artykuł na poziomie rozszerzonym), stosując odpowiednie środki językowe w zależności od formy
- poprawnie stosować zasady pisowni oraz interpunkcji.

Sprawności zintegrowane

Uczniowie potrafią:

- Streścić lub przetworzyć (ustnie lub pisemnie) usłyszany przekaz słowny
- Streścić lub przetworzyć przeczytany tekst
- Dokonać ustnej lub pisemnej prezentacji pracy projektowej.

Nauczanie sprawności językowych odbywa się w ramach określonych programami nauczania bloków tematycznych:

- człowiek
- dom
- szkoła
- praca
- życie rodzinne
- żywienie
- zakupy i usługi
- elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.
- podróżowanie i turystyka
- kultura
- sport
- zdrowie
- nauka i technika
- świat przyrody
- państwo i społeczeństwo

IV. Zasady i sposoby oceniania

Języki obce	Język obcy zawodowy
<ul style="list-style-type: none"> • testy/sprawdziany leksykalno-gramatyczne, umiejętności, wiadomości - przynajmniej 2 w półroczu, • kartkówki obejmujące zakres 3 ostatnich zajęć edukacyjnych, • odpowiedzi ustne na zadany temat, • odpowiedzi ustne z bieżącego materiału, • przygotowanie dialogu bądź scenki rodzajowej, • zadania i ćwiczenia praktyczne, • zadania typowe dla ustnego egzaminu maturalnego, • odpowiedzi ustne z zakresu maturalnego – w klasach programowo najwyższych, • przygotowanie projektu na zadany temat i jego prezentacja - indywidualnie lub w grupie, • praca domowa, • prace pisemne (wypracowania) przygotowywane w domu bądź w czasie zajęć, • aktywność na zajęciach, • udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, • arkusz matury próbnej – w klasach programowo najwyższych, • badanie osiągnięć edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • testy wiadomości i umiejętności - przynajmniej 1 w półroczu, • kartkówki obejmujące zakres 3 ostatnich zajęć edukacyjnych, • odpowiedzi ustne na zadany temat, • odpowiedzi ustne z bieżącego materiału, • przygotowanie dialogu bądź scenki rodzajowej, • zadania i ćwiczenia praktyczne, • zadania typowe dla egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, • przygotowanie projektu na zadany temat i jego prezentacja - indywidualnie lub w grupie, • praca domowa, • prace pisemne przygotowywane w domu bądź w czasie zajęć, • aktywność na zajęciach, • udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

V. Skale stosowane w sprawdzaniu i ocenianiu

KRYTERIA OCENY SPRAWNOŚCI MÓWIENIA

Ocena 6

Uczeń:

- potrafi sformułować dłuższą wypowiedź w całości spójną i logiczną,
- jego wypowiedź jest bezbłędna pod względem struktur gramatycznych i zawiera szeroki zakres poznanych wiadomości realioznawczych,
- nawykowe reagowanie językowe na wszystkie sytuacje inspirowane i aranżowane przez nauczyciela,
- spełnia wszystkie warunki na ocenę 5.

Ocena 5

Uczeń:

- potrafi sformułować krótką wypowiedź w całości spójną i logiczną
- wypowiada się komunikatywnie, choć w jego wypowiedzi pojawiają się sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, które jednak nie zakłócają komunikacji
- zawiera elementy realioznawcze,
- potrafi w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie
- posługuje się szerokim zakresem struktur leksykalnych i gramatycznych.

Wymowa i intonacja nie sprawiają żadnych trudności w zrozumieniu.

Ocena 4

Uczeń:

- zazwyczaj potrafi sformułować krótką wypowiedź spójną i logiczną
- wypowiada się komunikatywnie, w jego wypowiedzi pojawiają się nieliczne błędy gramatyczne i leksykalne, które nie zakłócają komunikacji
- potrafi zazwyczaj w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie
- posługuje się dość szerokim zakresem struktur leksykalnych i gramatycznych

Wymowa i intonacja ucznia sprawiają drobne trudności w zrozumieniu.

Ocena 3

Uczeń:

- próbuje sformułować krótszą wypowiedź, ale bywa ona niespójna lub nielogiczna
- próbuje wypowiadać się, ale w jego wypowiedzi pojawiają się liczne błędy gramatyczne i leksykalne, które częściowo zakłócają komunikację
- czasem potrafi w naturalny sposób zabrać głos w rozmowie
- posługuje się dość wąskim zakresem struktur leksykalnych i gramatycznych

Wymowa i intonacja ucznia czasami sprawiają trudności w zrozumieniu.

Ocena 2

Uczeń:

- próbuje sformułować krótszą wypowiedź, ale przeważnie jest ona niespójna lub nielogiczna
- próbuje wypowiadać się ale popełnia bardzo liczne błędy gramatyczne i leksykalne, które znacznie zakłócają komunikację
- rzadko próbuje wziąć udział w rozmowie
- posługuje się bardzo wąskim zakresem struktur leksykalnych i gramatycznych.

Wymowa i intonacja ucznia często sprawiają trudności w zrozumieniu.

Ocena 1

Uczeń:

- jest niekomunikatywny,
- odpowiada całkowicie nie na temat
- uczeń odmawia wypowiedzi.

KRYTERIA OCENY SPRAWNOŚCI PISANIA

Ocena 6

Uczeń:

- potrafi sformułować dłuższą wypowiedź pisemną w całości spójną i logiczną,
- jego wypowiedź pisemna zawiera szeroki zakres poznanych struktur gramatycznych i leksykalnych oraz wiadomości realioznawczych,
- spełnia wszystkie warunki na ocenę 5.

Ocena 5

Uczeń:

- potrafi napisać spójny, w pełni zrozumiały, zgodny z tematem krótki tekst użytkowy w odpowiednio dobranej formie,
- stosuje dość szeroki zakres struktur gramatycznych i leksykalnych oraz elementy realioznawcze,
- wypowiada się komunikatywnie, w jego wypowiedzi pojawiają się sporadyczne błędy gramatyczno-leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne, które nie zakłócają komunikacji,
- zachowuje właściwą formę graficzną,
- pisze teksty mieszczące się w granicach określonych w poleceniu,

Ocena 4

Uczeń:

- potrafi napisać spójny, zrozumiały, zgodny z tematem krótki tekst użytkowy w odpowiednio dobranej formie,
- stosuje dość szeroki zakres struktur gramatycznych i leksykalnych,
- wypowiada się komunikatywnie, w jego wypowiedzi pojawiają się nieliczne błędy gramatyczno-leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne, które jednak nie zakłócają komunikacji,
- przeważnie zachowuje właściwą formę graficzną,
- pisze teksty przekraczające granice określone w poleceniu do +/- 10%.

Ocena 3

Uczeń:

- potrafi napisać w większości zrozumiały krótki tekst użytkowy, lecz czasem brak w nim logicznej ciągłości i nie zachowuje on złożonej formy; może nieznacznie odbiegać od tematu,
- stosuje dość wąski zakres struktur gramatycznych i leksykalnych,
- próbuje wypowiadać się, ale popełnia liczne błędy gramatyczno-leksykalne, liczne błędy interpunkcyjne i ortograficzne, które częściowo zakłócają komunikację,
- czasem nie zachowuje właściwej formy graficznej,
- pisze teksty przekraczające granice określone w poleceniu do +/- 20%.

Ocena 2

Uczeń:

- próbuje napisać krótki tekst użytkowy, lecz najczęściej brak w nim logicznej spójności i nie zachowuje on złożonej formy, znacznie odbiega od tematu i jest trudny do zrozumienia,
- stosuje bardzo wąski zakres struktur gramatycznych i leksykalnych,
- próbuje wypowiadać się, ale popełnia bardzo liczne błędy, które znacznie utrudniają komunikację,
- rzadko udaje mu się zachować właściwą formę graficzną,
- pisze teksty przekraczające granice określone w poleceniu o ponad 20% +/-.

Ocena 1

Uczeń

- jest niekomunikatywny,
- wypowiada się całkowicie nie na temat,
- niesamodzielnie rozwiązuje zadania w czasie testu (sprawdzianu, kartkówki),
- niesamodzielnie odrabia prace domowe.

Oceny wyrażone procentowo na stopnie szkolne

100% - 95%	-	ocena celująca
94%-90%	-	ocena bardzo dobra
89%-75%	-	ocena dobra
74%-60%	-	ocena dostateczna
59%-50%	-	ocena dopuszczająca
poniżej 50%	-	ocena niedostateczna

Kryteria ocen stosowane w badaniach wyników

Poziom kluczowych umiejętności językowych sprawdzany jest podczas badań wyników nauczania. Oceny z testów badających wyniki ustalane są biorąc za podstawę zaliczenia 30% - poziom punktów niezbędny do zdania egzaminu maturalnego:

1. umiejętność rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu czytanego, tworzenia tekstów użytkowych lub znajomość środków językowych:

100% –95%	– ocena celująca
94% –90%	– ocena bardzo dobra
89% –70%	– ocena dobra
69% –50%	– ocena dostateczna
49% –30%	– ocena dopuszczająca
poniżej 30%	– ocena niedostateczna

2. umiejętność wypowiedzi ustnej – dotyczy wypowiedzi obejmującej ustny zestaw maturalny (punkty przeliczone na oceny)

30 –29	– ocena celująca
28 –26	– ocena bardzo dobra
25 –20	– ocena dobra
19 –13	– ocena dostateczna
12 –9	– ocena dopuszczająca
8 pkt i poniżej	– ocena niedostateczna

3. arkusz maturalny - matura próbna na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (punkty przeliczone na oceny):

50 –48	– ocena celująca
47 –42	– ocena bardzo dobra
41 –33	– ocena dobra
32 –24	– ocena dostateczna
23 –15	– ocena dopuszczająca
14 pkt i poniżej	– ocena niedostateczna

VI. Warunki oceniania osiągnięć edukacyjnych i klasyfikacji uczniów

- Ocena śródroczna i roczna jest wynikową wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu roku szkolnego, przy czym decydujące są oceny z testów.
- W każdym półroczu uczeń powinien uzyskać minimum trzy oceny (w przypadku języka obcego) lub minimum dwie oceny (w przypadku języka obcego zawodowego) z różnych obszarów aktywności, które będą stanowić podstawę klasyfikacji śródrocznej i rocznej.
- W półroczu uczeń powinien uzyskać przynajmniej jedną ocenę z wybranej przez nauczyciela formy wypowiedzi ustnej.
- Znakami „+” i „-” nauczyciel może w prowadzonej przez siebie dokumentacji oceniać stopień przygotowania ucznia do zajęć, krótkie wypowiedzi ustne, pracę na lekcji, z których wystawia ocenę za aktywność.
- W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-” , które mają charakter informacyjny dla ucznia i jego opiekunów.
- Brak oceny wynikający z nieobecności ucznia na zajęciach odnotowujemy w dzienniku elektronicznym skrótem „nb.”.
- Uczeń obecny na lekcji, odmawiający odpowiedzi ustnej, pisemnej, kartkówki, sprawdzianu itp. otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Dwa tygodnie przed ustaleniem oceny rocznej ustalana jest ocena przewidywana.
- W ciągu 3 dni od ustalonego terminu wystawienia oceny przewidywanej uczeń może złożyć na ręce nauczyciela podanie do Dyrektora szkoły o sprawdzian podwyższający ocenę przewidywaną. Szczegółowy opis warunków i trybu uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej znajduje się w Statucie Technikum, rozdział 7, paragraf 56.
- Zgodnie z Ustawą o systemie oświaty nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie:
 - 1) orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
 - 2) orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania;
 - 3) opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się;
 - 4) rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, lecz nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt. 1-3;

VII. Sposoby gromadzenia informacji o osiągnięciach i postępach uczniów

- Nauczyciel na bieżąco wpisuje oceny uzyskane przez uczniów do dziennika,
- Oceny z testów wpisywane są do dziennika kolorem czerwonym,

- W dzienniku lekcyjnym nauczyciel wyraźnie określa za co uczeń otrzymał daną ocenę (np. T - test, P - projekt/prezentacja, D - dialog itd.)

VIII. Sposoby informowania uczniów i rodziców o osiągnięciach, postępach, zagrożeniach

- Każda ocena jest jawna i uzasadniana. Uzasadnianie ocen dotyczy zwłaszcza prac pisemnych - wypracowań oraz wypowiedzi ustnych, w testach ocena jest ustalana na podstawie ilości punktów uzyskanych przez ucznia,
- Nauczyciel oddaje sprawdzone testy w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od ich napisania,
- Testy są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego i dostępne do wglądu dla rodziców i uczniów,
- Rodzice informowani są o postępach i ocenach swojego dziecka za pośrednictwem dziennika, na zebraniach w szkole bądź podczas indywidualnych rozmów z wychowawcą lub nauczycielami uczącymi.

IX. Poprawianie niekorzystnych wyników

- Ocenę niedostateczną lub inną niesatysfakcjonującą ucznia otrzymaną w ciągu roku szkolnego ze sprawdzianu, testu lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej uczeń może poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż 2 tygodnie od momentu wpisu oceny do dziennika.
- Każda ocena otrzymana z poprawy jest wpisywana do dziennika.
- W miarę możliwości, poprawy ocen powinny odbywać się poza lekcjami.
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek wykazać się znajomością materiału nauczania podlegającego ocenie **na pierwszej lekcji po powrocie do szkoły**. W przypadku nieobecności dłuższej **niż 1 tydzień** – do sprawdzianu należy przystąpić w ciągu 2 tygodni.
- Nauczyciel może poprosić ucznia nieobecnego na zajęciach edukacyjnych, podczas których wykonywano zadania istotne ze względu na efekty kształcenia określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie lub wymagania edukacyjne określone w szkolnych programach nauczania, o wykonanie danego zadania lub ustalenie terminu jego wykonania.

X. Zasady poprawiania niekorzystnych wyników klasyfikacji rocznej

Ustalone przez nauczycieli roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych mogą zostać zmienione w wyniku:

- a) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń, jeżeli roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny,
- b) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń wnioskujący o podwyższenie przewidywanej oceny, jeżeli ocena przewidywana nie satysfakcjonuje go,
- c) egzaminu klasyfikacyjnego,
- d) egzaminu poprawkowego.

Szczegółowe warunki i tryb przystępowania do sprawdzianów, egzaminu klasyfikacyjnego i egzaminu poprawkowego określa Statut Technikum nr 4 w Zespole Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie.

*Zasady i kryteria oceniania obowiązujące na
sprawdzianach wiadomości i umiejętności, egzaminie klasyfikacyjnym i egzaminie poprawkowym
przeprowadzanych w celu ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej*

Zdający otrzymuje zakres materiału obowiązujący na sprawdzian, obejmujący wymagania edukacyjne z całości danego poziomu edukacyjnego.

Egzamin składa się z dwóch części:

1. pisemnej (90 minut),
2. ustnej (20 min. na przygotowanie i 20 min. na odpowiedź)

Część pisemna składa się z następujących części, za które łącznie można otrzymać 20 punktów:

- Czytanie ze zrozumieniem,
- Test leksykalno-gramatyczny,
- Wypowiedź pisemna.

Część ustna składa się z następujących części, za które łącznie można otrzymać 20 punktów:

- Opis fotografii oraz pytania związane tematycznie z obrazkiem,
- Rozmowa sterowana,
- Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego oraz odpowiedź na związane z nim pytania.

Za całość egzaminu można otrzymać łącznie 40 punktów.

Ocenę końcową ustala się według poniższej skali, przyjmując, że 40 punktów to 100%:

100% - 95%	-	ocena celująca
94%-90%	-	ocena bardzo dobra
89%-75%	-	ocena dobra
74%-60%	-	ocena dostateczna
59%-50%	-	ocena dopuszczająca
poniżej 50%	-	ocena niedostateczna

XI. Zasady pracy z uczniem promowanym warunkowo

Uczeń minimum raz w miesiącu konsultuje z nauczycielem harmonogram uzupełniania przez siebie (samokształcenie) wiadomości i umiejętności z zakresu klasy programowo niższej, otrzymuje od nauczyciela zadania do wykonania w domu. Nauczyciel kontroluje pracę ucznia, a pod koniec każdego półrocza w zakładce „uwagi” w dzienniku sporządza notatkę na temat jego postępów w nadrabianiu zaległości.

XII. Postanowienia końcowe

- pozostałe kwestie nieujęte w PSO reguluje Statut Technikum,
- PSO podlega ewaluacji.

Przyjęto na zebraniu Zespołu Języków Obcych w dn. 31 sierpnia 2022